

УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ АГЕНТСТВО

Актуальний коментар. ДОСВІД ПОЛЬЩІ ПІСЛЯ ПРИЄДНАННЯ ЇЇ ДО ШЕНГЕНУ СПРИЯТИМЕ РОЗУМІННЮ ПЕРСПЕКТИВ ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

ПЕРЕМИШЛЬ-ЖЕШУВ, 26 березня. (Юрій Банахевич, Ярослав Довгопол - УКРІНФОРМ). Система прикордонного контролю Республіки Польща зі вступом країни в Євросоюз та приєднанням її наприкінці минулого року до Шенгенської зони зазнала суттєвих змін. Цей процес супроводжувався припливом серйозних європейських технічних та фінансових інвестицій у функціонування прикордонних структур РП. Як змінилася служба польських прикордонників останнім часом? Який досвід можуть запозичити їх українські колеги в перспективі євроінтеграційних змін в Україні? Ці питання досліджували у Польщі кореспонденти УКРІНФОРМУ в ході участі в спеціалізованому проекті Міжнародної фундації "Партнерство задля демократії".

Поповнення країн Шенгенської зони передбачає, передусім, реформування державних структур країн-кандидатів, зазначається у їх коментарі. За офіційною статистикою, польській стороні довелося витратити на цей процес близько 1 млрд 400 млн злотих (625 млн доларів США). При цьому участь державних структур у фінансуванні розділили Норвезький фонд та Європейський Союз. Більшою мірою реформи стосувалися служб прикордонного контролю, які, за оцінками низки експертів, пережили "шокову терапію". Адаже в Польщі, як і в інших центральноєвропейських країнах Шенгенської зони, вмиг зникли західні кордони, а східні набули статусу східної межі всього Євросоюзу.

Головною зміною для прикордонних служб РП після приєднання країни до Шенгену стала реформа системи територіальної відповідальності. Тепер правоохоронці відповідають не лише за прикордонну ділянку, а й за територію цілої країни, яка, в свою чергу, поділяється на три смуги. У першій прикордонній смузі, власне, на східному кордоні держави, здійснюється його безпосередній контроль та охорона. Друга смуга простягається вглиб країни на кілька кілометрів. На її території працюють мобільні патрулі, а також запроваджується співпраця з місцевим населенням. У межах третьої смуги (на решті території країни) здійснюється контроль перебування іноземців у Польщі. Саме третя смуга є характерною для держав Шенгенської зони, оскільки умовні кордони між країнами необхідно також охороняти шляхом певних контрольних функцій.

Як повідомив комендант Бещадського відділення прикордонної служби (м.Перемишль) Домінік Трач, такий функціональний розподіл є ефективним і вже приніс свої результати. Це дає змогу виявляти нелегалів усередині країни, коли вони не сподіваються на появу мобільних груп, пояснив він.

Ще одним нововведенням, запровадженим у роботу прикордонних служб, стало приєднання країни до єдиної Шенгенської інформаційної системи (SIS). Вона має на меті пошук і переслідування осіб на території Шенгенської зони та слугує для контролю громадян як на кордоні, так і всередині країни. За її допомогою щоденно перевіряється до 40 тис. осіб. Центральний сервер SIS розташований у Франції, до якого підключені всі країни-учасники Шенгенської угоди.

Для України будь-який доступ до Шенгенської інформаційної системи закритий. За словами керівника SIS у Підкарпатському воєводстві РП підполковника Роберта Рогоса, користуватися нею мають право тільки держави Шенгену, а передача інформації третім країнам заборонена. Як зазначають західні фахівці, основна перешкода для отримання українськими правоохоронцями цієї інформації полягає в недосконалості законодавства обох країн у питанні захисту персональних даних осіб. Однак іноді можуть бути зроблені винятки, в тому числі, для українських правоохоронців, якщо це відповідатиме інтересам ЄС.

Із метою підвищення ефективності боротьби з нелегальною міграцією на території країн Шенгенської зони створюються осередки для іноземців. У Польщі їх чотири, й розташовані вони по всій країні. У притулках утримуються особи, які нелегально знаходяться на території РП. Термін перебування в цих закладах не повинен перевищувати 90 днів - за цей час польський суд має винести рішення про подальшу долю іноземців: надати статус біженців або депортувати.

Польські прикордонники, коментуючи рівень співпраці з українськими колегами, визначили його як високий. Так, сьогодні реалізуються обмін інформацією, запроваджується співробітництво між прикордонними заставами. На переконання західних фахівців, досвід реформ, проведених у Польщі в контексті її вступу в ЄС та приєднання до Шенгенської зони, буде добрим підґрунтям для запровадження євроінтеграційних процесів в Україні.

Новим "тестом" для поглиблення контактів між обома сторонами та обміну досвідом стане підготовка українсько-польської ділянки кордону до проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу Євро-2012. Для цього, як стверджують європейські посадовці, необхідно узгодити правові норми, що діють в Україні та Польщі, в тому числі, в контексті прикордонного контролю.

Публікації:

[УКРІНФОРМ: новини 2008.03.26 15:05:00](#),

[Міжнародне життя 2008.03.26 15:05:00](#)

© 2004 Ukrinform, Всі права застережені.
Використання матеріалів тільки з дозволу Укрінформу.
info@ukrinform.com